DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimo-ſexto menſis Februarii, anno Domini M. DCC. LVIII.

M. JACOBO BARBEU DU BOURG, Doctore Medico, Regiæ Scientiarum Academiæ Stockholmienſis Socio, & Chirurgiæ Profeſſore deſignato, Theſeos Auctore, Præſide.

An Trachæotomiæ nunc ſcalpellum, nunc trigonus mucro?

I.

TRACHÆA, ſive aſpera arteria, ductus eſt partim cartilagineus, partim membraneus, per quem aer pulmones ſubit, à pulmonibus regreditur. Admiſſi emiſſique aeris gratâ vice diù carere vita nequit; hinc primariis vitæ organis meritò accenſetur pulmonalis fiſtula, inde verò perperàm creditum quodlibet ipſius vulnus lethale. Eſt ubi Trachææ vulnere peſſumdetur ipſius actio; eſt ubi illæſa officio ſuo deſit, læſa eodem ſat bellè defungatur. Trachæâ quidem in totum ſectâ, ſubducit ſe extremum inferius, preſſumque ab adjacentibus partibus muneris ſui obliviſcitur, adeſtque præ foribus fatum ineluctabile; aſt ubi vulnere quantumvis amplo ita læditur, ut æqua tranſmittendo aeri via pateat, nihil ferè minùs lethiferum. Id ratio ſuadet; id ipſum evincunt obſervata certiſſima. Frequentiſſimi quippe Medicis & Chirurgis occurrunt caſus hominum quorum alii à latronibus confoſſi diſciſſam reportarunt aſperam arteriam, nec minùs poſteà ſanati fuere; alii vitæ pertæſi violentas ſibi manus intulerunt, mox etiam nonnulli inductam Trachææ vulneratæ futuram dilaceraverunt, pertinaciùs verò commiſſis iterùm glutinatiſque arte Chirurgicâ vulneris oris, hi tandem inviti à morte vindicati, illi ſibimetipſis reconciliati vitam perpeti didicere. En etiam quod magis mirum primò intuitu videri queat; nonnemo, inſigni Trachææ parte abſciſsâ & ablatâ, plurimis tamen annis ſupervixit, licet grandioris vulneris labia ad ſe invicem adduci nunquam potuerint, ſed hiulcum foramen ingens remanſerit, ſpongiâ uſque tegendum; quod ſibi viſum teſtatur Swietenius. His nititur certiſſimis fundamentis Trachæotomiæ (ſeu Bronchotomiæ aut Laryngotomiæ dicere mavis) operatio, quâ ſcilicet ægris ſpiritum vix ac ne vix quidem ore trahentibus, Trachæa conſultò inciditur, ut ea redintegretur functio quam diutiùs intermitti lethale eſt.

II.

IMPEDIMENTUM tranſmittendo aeri duplex imprimis in Trachæa ſuboriri poteſt. Sive enim cavum ipſius offerciat inopino caſu intruſum corpus extraneum; ſive ejuſdem orificium appreſſis invicem parietibus coarctet tumor aliquis, ac præſertim phlegmonodes; dirum utrobique ſuffocationis periculum. Prius nonnunquam

ncurrunt qui lascivientes inter epulas, cibis ore pleno, in risus inconditos temerè exsolvuntur; tunc quippe surrectâ subitò epiglottide, simulque laxatis vocalibus Ferrenii fidibus, facilè deviantia ciborum frusta, fructuum officula, aut similia quævis hiulcum glottidis ostium errore subeunt irremeabili; hinc enim rursùs superas ad fauces evadere posse spes adeò exigua est, ut sæpè ipsa ægri conamina strangulationem celerare potiùs quàm bolum evocare queant. Nec mitius incumbit malum sicubi laryngem glandulasque supremæ parti asperæ arteriæ circumpositas vehementior invadit inflammatio, ut fit in *Cynanche*; quo quidem in morbo Hippocratica illa occurrit respiratio sublimis, scapularum præcipuè musculis auxiliantibus exercita: suprà dorsum erectus, jamjàm suffocandus æger, amicorum dum implorat opem, pro voce quasi sibilum edit; sævit acutissimus dolor, ac nisi præsentissimum adsit auxilium, morbus in horas exacerbatur; vacillat pulsus, cruore suffusi prominent oculi tuberantes, ore contineri impos lingua velut fune suspensis exseritur, fervent dulci aeris refrigerio defraudati pulmones, Tantalus alter obvias hiando vix captat auras, advolantemque pernicibus alis mortem summas inter angustias opperitur.

III.

A*D extremos morbos extrema exquisitè remedia optima* docet Hippocrates. In utroque casu suprà memorato una salus miseris nullam, nisi gutture ocyùs inciso, salutem sperare. Congruunt tamen unicuique speciei cautelæ propriæ, aliud atque aliud instrumentum.

Ubi extraneum quid interiori aeris ductui præter naturam insidet, experientissimi Chirurgi quo se modo gerant, en accipe. Caput ægri in lecto, aut in sella idonea resupinati probè firmat minister quidam à tergo positus; ipse autem Chirurgus coràm adstans, medio ferè jugulo (ab uno circiter pollice infrà cartilaginem thyroïdeam ad sternum usque) cutem cum subjectis musculis scalpello ita dissecat, ut binos tresvè digitos, imò forte quatuor in proceris corporibus, adæquet longitudo vulneris, cujus oræ mox à ministrorum altero per injectos hamulos suaviter diducuntur; tum spongiæ aut carpti lineamenti ope abstergitur cruor omnis, quò faciliùs in conspectum findenda prodeat Trachæa; ac tandem tres quatuorve annuli cartilaginei secundùm colli longitudinem inciduntur; atque ità quidquid ibidem intrusum deprehenditur, per immissum specillum, volsellamve aut hamulum foràs protrahitur quàm solertissimè. Quo peracto, nihil aliud superest nisi ut expurgatum deligetur glutineturque vulnus, cujus labia sibi invicem commissa, quasi sponte suâ, coalescent. Hac ratione frustum boleti cocti, quod viro jocanti simulque jusculum in quo varia condimenta non deerant affatim ingurgitanti, in Trachæam cum imminente suffocationis periculo inciderat, feliciter effodiit Heisterus. Hac eâdem arte fabam è cujusdam gutture extraxit Ravius, ægrumque sospitem in vado constituit.

Nunc quoad anginam plura consideranda veniunt, tum quæ Medicum consilium ac prudentiam, tum quæ Chirurgicam operam ministeriumque respiciant. Tempus imperandæ Trachæotomiæ idoneum cautè secernere non cuivis datum est. Quandiù resolvendæ inflammationis justa spes affulget, quidvis priùs tentandum quàm operatio instituatur apparatu ipso adeò formidolosa, exituque nunquam non anceps. Rursùs si phlegmonem jam exceperit gangræna, infarctasvè immeabili sanguine pulmonales arterias doceat pulsus debilis, vacillans, intermittens, cum extremorum frigore; egregium remedium vide ne gratìs infametur præposterè adhibendo; gravissimo quippe morbo conflictatis ritè succurrit Trachæotomia, non in mortis agone constitutis. Nec minori attentione ac solertiâ perpendi meretur locus affectus. Si nimirùm circà laryngem, aut in Trachææ parte superiori inflammatio hæreat, subjectas partes audeto lacessere; si verò secundùm Trachææ longitudinem versùs pulmones serpat inflammatio, quod ferè ex ipso ægri sensu cognoscitur, deploratis jam rebus, ab ea opera supersedendum undè fructus nullus expectari debeat. At si dubii aliquid circa mor-

bi ſive præſentem ſtatum, ſive ſedem propriam, atque adeò circà ipſius Trachæotomiæ opportunitatem ſubeſſe videatur, Medico fortè etiam tunc ſatius fuerit à ſuſpectâ medicatione abſtinere, ne eum jugulaſſe putetur quem ſua ſors confecerit; ipſi autem ægro longè præſtabilius in certò lethali cynanche anceps quàm nullum remedium experiri; porrò Medicis orthodoxis rumores ante ſalutem ponere grande flagitium cenſemus. Ubi igitur ingraveſcens angina medelam omnem eludit, naturali glottidis oſculo nimiopere coarctato, nova quaſi glottis ab arte petatur etiam atque etiam ſuademus; Albucaſique, Caſſerio, Heiſtero, &c. calculum addimus, pro imperitis aut meticuloſis, imò propè homicidis eos habituri qui dum operationem ſæpe valde ſalutarem temerè negligunt, ægros fidei ſuæ creditos morti addicunt indubiæ. Ant. Braſſavolus propriis manibus, detrectante Chirurgo, ſquinancici cujuſdam jamjam animam exſpiraturi Trachæam incidit, orcique è faucibus eripuit; & non ſolùm hac vice, ſed & aliàs plurìes idem ſe felici cum ſucceſſu tentaſſe ſcribit. Eodem præſidii genere Benivenius à ſe ſubtractum morti anginoſum aſſerit. Nec minus auſpicatâ audaciâ celebratam, tùm in hortulano, tùm in milite, Trachæotomiam teſtatur Ren. Moreau. Sic etiam apud Scotos Martinus, apud Anglos Kéen, apud Hiſpanos Virgili, idem tentare auſi, eamdem laudem, reſtitutis ægris, promeriti ſunt. Jam igitur macte animo, civicam quiſquis coronam reportare cupis. Ægro quantùm licebit aptè conſtituto, interſtitium tertii & quarti annuli cartilaginei pertentando indice quæratur; eoque loci chalybeus mucro trigonus (vulgò *Troiſcart*) argenteum indutus canaliculum *, in cavum aſperæ arteriæ uſque uno ictu adigatur; mox educto mucrone, canaliculus religato ad poſteriora funiculo firmatus, emplaſtroque perforato obtectus, ſuperinductâ rariori quâdam telâ, tandiù relinquatur in vulnere, donec ablatâ causâ quæ hanc operam exegerat, expeditior ſorbendo per veram glottidem aeri via pateat; quod quidem facili pernoſcitur experimento, dum nempè canaliculi orificium admoto digito obturatur.

* Inſtrumentum proponimus qualiter ubique proſtat Chirurgis omnibus ſatis familiare; magis tamen arrideret nonnihil complanatum, aut lamella quædam ſimili canaliculo obducta.

IV.

ENCHIRESEOS utriuſque ratio in promptu eſt. Ubi noxiæ rei educendæ causâ operatio inſtituitur; ut ominoſo Trachæa liberetur obturamento, juſtæ amplitudinis requiritur apertura, quam quidem ſecans inſtrumentum ritè præſtiterit, nequaquam verò trigonus ille mucro aſperam arteriam modico tantùm foramine pungens; intereà vix ullus ſubeſt ſanguineæ derivationis metus, intromittendi canaliculi nulla prorsùs neceſſitas, ſtatimque ab operatione peracta, vulneris labia ſibi invicem committere licet, brevi coalitura. Ubi verò ægros præfocans, acerba cynanche proximam intentat necem; non adeò magnâ Trachææ inciſione opus eſt, libera ut redeat aeris uſura: lineæ unius aut ſeſquilineæ diameter eſto; plagam verò priùs glutinari nefas, quàm morbi ipſius cauſam efficaci medelâ ſuſtuleris; hinc relinquendus in vulnere canaliculus. Prætereà inflammationem è viciniâ arceſſi propagarique in præcipiti eſt; minùs itaque ex re in eo caſu foret ſcalpelli uſus, à quo nimis operoſa ſectio, & quaſi partitis vicibus peragitur, majori proindè cum dolore, nec ſpernendæ derivationis metu; dum verò mucrone illo chalybeo uteris, properè unoque ictu cum integumentis & muſculis ipſa Trachæa quantùm ſatis hiat, ſimulque intromiſſus adeſt canaliculus; undè ſeſe nobis amicâ operæ ſimplicitate mirè probat Deckeriana hæcce methodus.

V.

NEGABANT Antiqui læſas cartilagines poſſe coaleſcere; ſed error ille jampridem evanuit. Verebatur etiam Aretæus ne per Trachæotomiam anginoſa au-

geretur inflammatio ; non quidem vanus iste terror, attamen duo sunt quæ nos adversùs eum quandamtenùs obfirmare debeant; primò quòd infrà locum affectum fieri utplurimùm queat asperæ arteriæ sectio ; deindè quòd non statim inflammentur vulnerum labia. Vulnus hæmorrhagiam immediatè concitat, quæ sanguinem potiùs ab inflammatis partibus revellere, (quod opportunè admodùm in eâ ipsâ operatione sibi contigisse refert Martinus) quàm uberiorem copiam hùc derivare potis sit; mox sistitur hæmorrhagia, tum ob retracta compressaque arteriolarum oscula, tum ob coagulum quoddam stillantibus guttis, sicque aeri oppositis, inductum; tandem exclusus indè sanguis circumfusa vascula gravat & obstipat, undè inflammatio. Hinc observationibus innumeris compertum est vix antè tertium ab inflictis vulneribus diem ingruere pendentem ab ipsis inflammationem, quod sanè tempus in tam præcipiti morbi impetu lucrifacere non exigui momenti putandum est, cùm præsertim efficacissimis remediis exhibendis locum dare valeat. Non desunt qui trigoni mucronis usum omninò reprobent; dum scilicet, inquiunt, magnâ vi in Trachæam mobilem facilèque vacillantem adigitur, periculum est ne aut deviet instrumentum satis crassum, aut posterior cum anteriore lædatur Trachææ paries. Quos angit ea sollicitudo viri meticulosi solum adhibeant scalpellum, non equidem reclamabimus, risum verò artis principibus moturi sint, necne terrore importuno ipsi viderint; re enim ipsâ nullum hujusmodi periculum imminet, modò non obtusâ acie, non rudis Chirurgi manu operatio instituatur.

Ergò Trachæotomiæ nunc scalpellum, nunc trigonus mucro.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Claudius-Franciscus Grandclas, Eques, Stanislai Polonorum Regis, Lotharingiæ & Barri Ducis Consiliarius & Medicus, necnon Artis Obstetriciæ in gratiam Matronarum Professor.

M. Ludovicus-Alexander Gervaise.

M. Michael-Ludovicus Vernage, Eques, & Censor Regius.

M. Joannes-Franciscus-Clemens Morand, Eques, Regiæ Societatis Lugduni Socius, Regii Medicorum Nanceianorum Collegii Socius Honorarius.

M. Ambrosius Hosty.

M. Claudius-Antonius Renard.

M. Martinus Nouguez.

M. Joannes Mac Mahon, Antiquus Exercituum Regis & Nosocomiorum Militarium Medicus, Regis Consiliarius & Regiæ Scholæ Militaris Medicus ordinarius.

M. Petrus-Antonius Lepy.

Proponebat Parisiis GUILLELMUS BERTHOLD, Salino-Bisuntinensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H, 1758, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Viduæ QUILLAU, Universitatis & Facultatis Med. Typogr. 1758.